

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

เกนีย์, เจอร์รี่ และซีระพันธ์ อ.ทองคำ. แผนที่ภาษาในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร :
โครงการวิจัยภาษาไทย และภาษาพื้นเมืองถิ่นต่าง ๆ สถาบันศูนย์ภาษาอังกฤษ
ทบวงมหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐.

เกกนี่, วิลเลียม เจ. คำศัพท์บททดสอบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่น. แปลโดย ซีระพันธ์
อ.ทองคำ กรุงเทพมหานคร : สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.

ซีระพันธ์ อ.ทองคำ. เสียงและระบบเสียงในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๑๒ อำเภอ.
กรุงเทพมหานคร : โครงการวิจัยภาษาไทยและภาษาพื้นเมืองถิ่นต่าง ๆ สถาบัน
ศูนย์ภาษาอังกฤษ ทบวงมหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.

ปทุม สุทธิาภานฤณี. สรุปเรื่องราวจังหวัดราชบุรี. ราชบุรี : ตรีเจริญการพิมพ์,
(ม.ป.ป.)

บ.กรีนบุ๊คสรา. ไทยล้าสมัย. กรุงเทพมหานคร : ตรีเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๒.

ละออง ศรีสุนทร. "จังหวัดราชบุรี." ใน เที่ยวเมืองไทย ๙๑ จังหวัด, หน้า ๙๓๗.

ละออง ศรีสุนทร, บรรณาธิการ, ทรบทร : สำนักพิมพ์คลังวิทยา, ๒๕๑๑.

วิจิตร ภูมิพงศ์. "ความแตกต่างระหว่างภาษาถิ่น." In Linguistics in Honor of
Fang-Kuei Li, PP.242-253. Edited by Thomas W. Gething, Jimmy
G.Harris and Pranee Kullavanijaya. Bangkok : Chulalongkorn
University Press, 1971.

วิไลวรรณ ภูมิฐานันท์. ภาษาและภาษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, ๒๕๑๕.

วีระวัชร สัจจาวุฒิจิต์. ระบบหน่วยเสียงของภาษาเกาะเหวี่ยงในคำบลสวนผึ้ง. เอกสารการ
ณ์. "วารสารภา", ฉบับที่ ๑๕๔. กรุงเทพมหานคร : หน่วยศึกษานันทกิจ
กรมการฝึกหัดครู, ๒๕๑๒.

ศึกษาธิการ เขต ๕ ราชบุรี, สำนักงาน. ของคู่มือเมืองราชบุรี. เพชรบุรี : เพชรบุรีการพิมพ์,
๒๕๑๘.

____. ที่มาของชื่อจังหวัด อำเภอ และสถานที่ต่าง ๆ ในเขตการึกษา ๕. ราชบุรี :

วิภากรพิมพ์, ๒๕๒๓.

สิริ พึ่งเกษ. ประวัติศาสตร์ที่รู้ไ้ของถ้ำ. โดยสุวิ (นามแฝง). กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์กุสุมา, ๒๕๑๘.

แอริส, จิมมี่ จี. และธีระพันธ์ วงศ์ไทย. แบบฝึกหัดการวิเคราะห์เสียงในภาษา.

พระนคร : โรงพิมพ์กุสุมา, ๒๕๑๖

บทความ

อุทัย สิ้นธุสาร. "ราชบุรี." สารานุกรมไทย ๑๘ (๒๕๒๖) : ๓๙๕๘.

เอกสารอื่น ๆ

กาญจนา พันธุ์คำ. "ลักษณะทางคำเสียงของภาษาลาว ในอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม."

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓.

เจริญขวัญ ธรรมประดิษฐ์. "การใช้ลักษณะทางสัทศาสตร์ของสระสูง ในการแบ่งเขตภาษาถิ่น

ในจังหวัดตรัง กระบี่ พังงา และภูเก็ต." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชา

ภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๔.

ภาษาไทยถิ่นBooks

- Bloch, Bernard. "Allophonic Overlapping." In Phonological Theory : Evaluation and Current Practice, PP.66-70. Edited by Valerie Becker Makkai. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1972
- Court, Christopher A.F. "The Tone of Traat Dialect." In Tai Phonetics and Phonology, PP.47-49. Edited by Jimmy G. Harris and Richard D. Noss. Bangkok : CIEL, 1972.
- Fischer - Jørgensen, Eli. Trends in Phonological Theory : A Historical Introduction. Copenhagen : Akademisk Forlag, 1975.
- Gedney, William J. "A Checklist for Determining Tones in Tai Dialects." In Studies in Linguistics in Honor of George L. Trager, PP.425-426. Edited by M. Estellie Smith. The Hague : Mouton, 1972.
- Harris, Jimmy G. "Notes on Khanti Shan." In Tai Linguistics in Honor of Fang-Kuei Li, PP.131-141. Edited by Thomas W. Gething, Jimmy G. Harris and Franee Kullavanijaya. Bangkok : Chulalongkorn University Press, 1971.
- Jones, Daniel. "Diaphones." In The Phoneme : Its Nature and Use, PP.193-225. 3rd ed. Cambridge, Eng. : W. Heffer and Sons, 1967.
- Labov, William. "Stages in the Acquisition of Standard English." In English Linguistics : An Introductory Reader, PP.277. Edited by Hungerford, H. Robinson, J. and Sledd, J. Scott : Foresman and Company, 1970.

Trager, George L. and Smith, Henry L, J.r. An Outline of English Structure. Seventh Printing. Washington : American Council of Learned Societies, 1957.

Weinreich, Uriel. "Is a Structural Dialectology Possible?" In Readings in American Dialectology, pp.300-313. Edited by Harold B. Allen and Gary H. Underwood. New York : Appleton Century Crofts, 1971.

Other Material

Kalaya Tingsabdh. "A Phonological Study of the Thai Language of Suphanburi Province." Ph.D dissertation, University of London, 1980.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายการคำ

สำหรับสำรวจเพื่อกี๊ภาษาต้นกำเนิดของ
วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจังหวัดราชบุรี

ตารางที่ ๓๕ รายการคำในตารางทดสอบเสียงวรรณยุกต์

	A	B	C	DL	DS		
๑	๑. หู ๒. ขา ๓. หัว	๔. แขน ๕. ทนมา ๖. หัว	๑๙. ขา ๒๐. หาง ๒๑. สี	๓๑. ขา ๓๒. ผา ๓๓. เสื่อ	๔๖. ขาด ๔๗. ทาบ ๔๘. ทนวก	๕๘. ซัก ๕๙. สืบ ๖๐. หก	
๒	๗. ปู ๘. กา ๙. ทา	๒๒. ป่า ๒๓. ไก ๒๔. เตา	๓๔. ป่า ๓๕. แกม ๓๖. ทม	๔๙. ปาก ๕๐. ตาก ๕๑. ปีก	๖๑. เป็ด ๖๒. ปัก ๖๓. กัด		
๓	๑๐. บ้าง ๑๑. กวาง ๑๒. อ่า	๒๕. ป่า ๒๖. กา ๒๗. ไร่	๓๗. กาย ๓๘. กาน ๓๙. ป่า	๕๒. บาด ๕๓. กาบ ๕๔. อาบ	๖๔. บักร ๖๕. กัด ๖๖. อก		
๔	๑๓. น้า ๑๔. นู ๑๕. มือ	๑๖. วา ๑๗. ทา ๑๘. กาง	๒๘. พื ๒๙. นิ่ง ๓๐. วัง	๔๐. ก้าง ๔๑. ข้าง ๔๒. ลิ่น	๔๓. น้า ๔๔. น้า ๔๕. คำ	๕๕. เลือด ๕๖. มีด ๕๗. นาก	๖๗. นก ๖๘. พัด ๖๙. น้บ ๗๐. เล็ก ๗๑. นก ๗๒. วัด

วิธีการในการสัมภาษณ์บอกภาษา

คำที่ ๑.	หู	นี่อะไร (ศัพท์ "หู")
คำที่ ๒.	ขา	นี่อะไร (ศัพท์ "ขา")
คำที่ ๓.	หัว	นี่อะไร (ศัพท์ "หัว")
คำที่ ๔.	แม	นี่อะไร (ศัพท์ "แม")
คำที่ ๕.	หมา	ตัวที่เห่าคัง ฮัง ๆ เรียกว่าตัวอะไร (รูปภาพ "หมา")
คำที่ ๖.	หวี	นี่อะไร (รูปของจริง "หวี")
คำที่ ๗.	ปู	นี่ตัวอะไร (รูปภาพ "ปู")
คำที่ ๘.	กา	นี่นกอะไรตัวสีดำ ๆ (รูปภาพ "กา")
คำที่ ๙.	ตา	นี่อะไร (ศัพท์ "ตา")
คำที่ ๑๐.	บาง	กระดานนี้หนา แต่กระดานนี้
คำที่ ๑๑.	ดาว	คอนกลางกิน บนฟ้าจะมีพระจันทร์และมีอะไรอีกที่สองแสงระยิบระยับ
คำที่ ๑๒.	อา	น้องของพ่อ เรียกว่าอะไร
คำที่ ๑๓.	นา	เราปลูกข้าวที่ไหน (รูปภาพประกอบ "นา")
คำที่ ๑๔.	งู	นี่ตัวอะไร (รูปภาพ "งู")
คำที่ ๑๕.	มือ	นี่อะไร (รูปของจริง "มือ")
คำที่ ๑๖.	วา	นี้ยาวเป็นอะไร (กางแขนประกอบยาวเป็นวา)
คำที่ ๑๗.	ทา	เขาเขาสีมาทำอะไรบ้าน
คำที่ ๑๘.	ทาง	นี่อะไร (ศัพท์ "ทาง")
คำที่ ๑๙.	ชา	นี่อะไร (รูปของจริง "ชา")
คำที่ ๒๐.	หนึ่ง	นี่เท่าไร (ชูนิ้วแสดงจำนวน "หนึ่ง")
คำที่ ๒๑.	สี่	นี่เท่าไร (ชูนิ้วแสดงจำนวน "สี่")
คำที่ ๒๒.	ป่า	พวกเขา ช้าง หมู อยู่กันที่ไหน
คำที่ ๒๓.	ไก่	ตัวอะไรที่ขันเสียงคัง เอ๊กอ๊เอ๊ก ๆ (รูปภาพ "ไก่")
คำที่ ๒๔.	เต่า	ตัวอะไรที่มีกระดอง และเดินช้า ๆ (รูปภาพ "เต่า")

- คำที่ ๒๕. บ่า
เวลาแมคะหามของเขเอาไม่คานวางที่ไหน
- คำที่ ๒๖. ทา
แมคะ ๒ คนที่ตลาดโกรธกัน เขาวากันแรง ๆ การวากันแรง ๆ เรียกวาอะไร
- คำที่ ๒๗. อิ่ม
ก่อนกินข้าว เรารู้สึกหิว พอกินเสร็จก็รู้สึกอะไร
- คำที่ ๒๘. พี่
มีเด็กสองคน คนนี้เด็กกว่าเป็นน้อง คนนี้แก่กว่าเป็น ...
- คำที่ ๒๙. นั่ง
พวกนั้นเขานั่งอยู่ ส่วนเรากำลัง
- คำที่ ๓๐. วิ่ง
ตาเดินอยู่ช้า จะให้เร็วเราต้อง (รูปภาพ "คนวิ่ง")
- คำที่ ๓๑. ข้าว
พอตอนเที่ยงเรากิน ...
- คำที่ ๓๒. ผ่า
นี่อะไร (รูปภาพจริง "ผ่า")
- คำที่ ๓๓. เสื่อ
นี่ฉี่ใส่อะไรอยู่ (ชื่อ "เสื่อ")
- คำที่ ๓๔. ป่า
พี่สาวของแม่ เป็นอะไรกับเรา
- คำที่ ๓๕. แกม
นี่อะไร (ชื่อ "แกม")
- คำที่ ๓๖. ทม
เอาน้ำไปต้มนไฟให้ร้อน และเคือด เรียกว่าเอาน้ำไปทำอะไร
- คำที่ ๓๗. คาย
เวลาเย็บผ้า มีเข็ม และมีอะไรที่เป็นเส้นยาว ๆ
- คำที่ ๓๘. อ้วน
คนที่ตรงกันข้ามกับคนผอม เรียกว่าเป็นคนยังไง
- คำที่ ๓๙. บ่า
คนสติไม่ดีเรียกว่าคน ...
- คำที่ ๔๐. ลาง
พอกินข้าวเสร็จ เราเอาจานไป ...
- คำที่ ๔๑. ช่าง
ตัวอะไรที่ใหญ่ ๆ มีวง มีงา (รูปภาพ "ช่าง")
- คำที่ ๔๒. ลิ่น
นี่อะไร (ชื่อ "ลิ่น")
- คำที่ ๔๓. น้า
น้องของแม่เป็นอะไรกับเรา
- คำที่ ๔๔. ม้า
นี่ตัวอะไร (รูปภาพ "ม้า")
- คำที่ ๔๕. ทา
คนที่ขายของ เราเรียกว่า แม่ ...
- คำที่ ๔๖. ขาค
ถ้าเราฉีกกระดาษ กระดาษจะ ... (แสดงท่าประกอบ)
- คำที่ ๔๗. ขาย
นี่แมคะเขาทำอะไร (รูปภาพ "แมคะหามของ")
- คำที่ ๔๘. หนวก
ผู้ชายเขามีอะไรที่ตรงนี้
- คำที่ ๔๙. ปาก
นี่อะไร (ชื่อ "ปาก")

คำที่ ๕๐.	ตาก	ชักนำเสรีจ เราเอาผ้าไปทำอะไรที่แดดเพื่อให้ผ้าแห้ง
คำที่ ๕๑.	ปีก	นกใช้อะไรบิน (รูปภาพ "นก - รั้วปีก")
คำที่ ๕๒.	ขาด	ถ้าเราหันเนื้อและไม่ระวัง มีคอกจะทำไม้มือเรา (แสดงท่าประกอบ)
คำที่ ๕๓.	กาบ	นี่เขาใช้อะไรกัน (รูปภาพ "คนพันกาบ")
คำที่ ๕๔.	อาบ	อากาศร้อน ๆ เหงื่อเต็มหมด เราอยากจะ ... (แสดงท่าประกอบ)
คำที่ ๕๕.	เค็ด	ถ้ามีกบมือ สีแดง ๆ ที่ออกมาจากมือเรียกว่าอะไร
คำที่ ๕๖.	มีด	เราใช้อะไรตัดหมู
คำที่ ๕๗.	นาก	มีเข็มซักเงิน เข็มซักทอง แล้วเข็มซัก
คำที่ ๕๘.	ขี้ค	ทำน้ำมีตะไคร้จับ ลื่น เราเอาแรงไป ...
คำที่ ๕๙.	สิบ	นี่เท่าไร (ชูนิ้วแสดงจำนวน "สิบ")
คำที่ ๖๐.	หก	นี่เท่าไร (ชูนิ้วแสดงจำนวน "หก")
คำที่ ๖๑.	เปิด	ตัวอะไรที่มีร่อง กาบ ๆ (รูปภาพ "เปิด")
คำที่ ๖๒.	บัต	แมลงวันทอมหน้า เราเอามือทำอะไร (แสดงท่าประกอบ)
คำที่ ๖๓.	กัก	พบากู ๆ นอกจากจะเท่าแล้วมันยังจะทำอะไรเราได้อีก
คำที่ ๖๔.	บัต	นี่อะไร (ให้ดู "บัต")
คำที่ ๖๕.	คัก	ถ้าอยากจะให้ผมหยิก เราต้องไปให้วางทำยังไง
คำที่ ๖๖.	อก	นี่อะไร (ชี้ที่ "อก")
คำที่ ๖๗.	นก	ตัวอะไรที่มีบินอยู่บนฟ้า (รูปภาพ "นก")
คำที่ ๖๘.	พัด	ถ้าเราร้อน เราเอากะทะมาทำอะไร (แสดงท่าประกอบ)
คำที่ ๖๙.	นับ	นี่มันทำอะไร หนึ่ง, สอง, สาม, สี่
คำที่ ๗๐.	เล็ก	บ้านหลังนี้ใหญ่ แต่บ้านหลังนี้
คำที่ ๗๑.	มด	นี่ตัวอะไร (รูปภาพ "มด")
คำที่ ๗๒.	วัด	พระอยู่ที่ไหน

ภาคผนวก ก

ประวัติของผู้บอกภาษา

การศึกษารวบรวมครั้งนี้ ได้ผู้บอกภาษาทั้งหมด ๓๕ คน เป็นผู้บอกภาษาจากจุดที่ ๑,๓,๔, ๗,๘ จุดละ ๔ คน ผู้บอกภาษาจากจุดที่ ๖ จำนวน ๓ คน และผู้บอกภาษาจากจุดประหลาด จุดละ ๒ คน รายละเอียดเกี่ยวกับผู้บอกภาษาทั้ง ๓๕ คน มีดังต่อไปนี้

ผู้บอกภาษาในจุดที่ ๑ บ้านปากแรด ตำบลบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง

ก. นางวนิกา แฉมเห็ซ้อน อายุ ๔๕ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านปากแรด ตำบลบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จบการศึกษาระดับ ป.๔ เป็นแม่บ้าน

ข. นางสาวฉวี กลิ่นจำปา อายุ ๕๕ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านปากแรด ตำบลบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพรับจ้างทำเข่ง

ค. นางลำจวน พูลสมบัติ อายุ ๔๓ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านปากแรด ตำบลบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จบการศึกษาระดับ ป.๔ เป็นแม่บ้าน

ง. นางบุญเรือง เลี้ยงเที้ย อายุ ๔๑ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านปากแรด ตำบลบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพค้าขาย

ผู้บอกภาษาในจุดที่ ๓ บ้านเกาะ ตำบลจอมบึง อำเภोजอมบึง

ก. นางสมพงษ์ มัยรัตน์ อายุ ๔๖ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านเกาะ ตำบลจอมบึง อำเภोजอมบึง จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำนา

ข. นางทรงหม เมื่อนิกิจ อายุ ๖๐ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านเกาะ ตำบลจอมบึง อำเภोजอมบึง จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำนา

ค. นางแหม เกิดนด อายุ ๕๓ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านเกาะ ตำบลจอมบึง อำเภोजอมบึง จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำนา

ง. นางแดง วงศ์ชู อายุ ๔๐ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านเกาะ ตำบลจอมบึง อำเภोजอมบึง จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำนา

ผู้ออกภาษีในจุดที่ ๔ บ้านเจ็ดเสมียน ตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม

- ก. นางแถม สุนเทียน อายุ ๕๕ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านเจ็ดเสมียน ตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำนา
- ข. นางบุญธรรม มีจาดกล่ำ อายุ ๕๑ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านเจ็ดเสมียน ตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำนา
- ค. นางเชื้อ แดงโม อายุ ๕๔ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านเจ็ดเสมียน ตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำนาทำไร่
- ง. นางยาม ป้านทอง อายุ ๕๕ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านเจ็ดเสมียน ตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำอ้อย

ผู้ออกภาษีในจุดที่ ๕.๑ บ้านห้วยน้ำบึง ตำบลชำแระ อำเภอโพธาราม

- ก. นางย่าไฟ ฟุ้งรัง อายุ ๕๐ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านคลองกลาง ตำบลชำแระ อำเภอโพธาราม จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำนา
- ข. นางสาวบุญ ปานจันทร์ อายุ ๕๕ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านสร้อยฟ้า ตำบลชำแระ อำเภอโพธาราม จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพค้าขาย

ผู้ออกภาษีในจุดที่ ๕.๒ บ้านโพธาราม ตำบลโพธาราม อำเภอโพธาราม

- ก. นางชวย สอนวิชา อายุ ๔๑ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านโพธาราม ตำบลโพธาราม อำเภอโพธาราม จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพค้าขาย
- ข. นางจินตนา พังน่านาวา อายุ ๕๕ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านโพธาราม ตำบลโพธาราม อำเภอโพธาราม จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพค้าขาย

ผู้ออกภาษีในจุดที่ ๕.๓ บ้านโพหัก ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ

- ก. นางพวงเพ็ญ กำกัณ อายุ ๕๕ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านโพหัก ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพค้าขาย
- ข. นางจรินทร์ ชูเลิศ อายุ ๕๕ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านโพหัก ตำบลโพหัก อำเภอบางแพ จบการศึกษาระดับ ป.๔ เป็นแม่บ้าน

ผู้บกพร่องในจุดที่ ๔.๔ บ้านคลองมะขาม ตำบลท่าชุมพล อำเภอโพธาราม

ก. นางฉันทนา ฉายกุม อายุ ๔๐ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านคลองมะขาม ตำบลท่าชุมพล อำเภอโพธาราม จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพค้าขาย

ข. นางสนอง พอใจ อายุ ๔๖ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านคลองมะขาม ตำบลท่าชุมพล อำเภอโพธาราม จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำไร่

ผู้บกพร่องในจุดที่ ๔.๕ บ้านเจ๊กเสมียน ตำบลเจ๊กเสมียน อำเภอโพธาราม

จุดนี้อยู่ในบริเวณเดียวกับจุดที่ ๔ จึงไว้ขณุมูลจากผู้บกพร่องในจุดที่ ๔

ผู้บกพร่องในจุดที่ ๔.๖ บ้านหัวโพ ตำบลหัวโพ อำเภอบางแพ

ก. นางทองคำ พูจันทร์ อายุ ๔๔ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านหัวโพ ตำบลหัวโพ อำเภอบางแพ จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำนา

ข. นางเจียม แดงบาง อายุ ๔๔ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านหัวโพ ตำบลหัวโพ อำเภอบางแพ จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพค้าขาย

ผู้บกพร่องในจุดที่ ๔.๗ บ้านสระสวาท ตำบลเจ็กีย้หัก อำเภอเมือง

ก. นางทองเจือ จำปาทอง อายุ ๔๐ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านสระสวาท ตำบลเจ็กีย้หัก อำเภอเมือง จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำนา

ข. นางแฉล้ม สีไสย อายุ ๔๐ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านสระสวาท ตำบลเจ็กีย้หัก อำเภอเมือง จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพค้าขาย

ผู้บกพร่องในจุดที่ ๔.๘ บ้านบางป่าใน ตำบลบางป่าใน อำเภอเมือง

ก. นางกศอัย เจริญสุข อายุ ๕๖ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านบางป่าใน ตำบลบางป่าใน อำเภอเมือง จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำนา

ข. นางเรือง เพ็ญแสง อายุ ๕๕ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านบางป่าใน ตำบลบางป่าใน อำเภอเมือง จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำนา

ผู้บอกภาษาในจุดที่ ๔.๕ บ้านไร่ ตำบลบ้านไร่ อำเภอคำเนินสะควก

ก. นางสาว อี๋ม่วง อายุ ๒๗ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านไร่ ตำบลบ้านไร่ อำเภอคำเนินสะควก จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำนา

ข. นางสาว สายพิน โทเจียว อายุ ๒๐ ปี เกิดที่บ้านสี่หมื่น ตำบลสี่หมื่น อำเภอคำเนินสะควก เติบโตที่บ้านไร่ ตำบลบ้านไร่ อำเภอคำเนินสะควก จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำสวน ผู้บอกภาษาผู้แทนผู้บอกภาษาที่นักหมายไว้ซึ่งศึกษาระดับสูง ผู้วิจัยสังเกตลักษณะภาษา และทดสอบเสียงวรรณยุกต์ปรากฏว่าผลการวิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์เช่นเดียวกับ นางสาว อี๋ม่วง จึงใช้ นางสาว สายพิน โทเจียว เป็นผู้บอกภาษา

ผู้บอกภาษาในจุดที่ ๖ บ้านพุกาย ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ

ก. นางบุญมี ยี่กัน อายุ ๕๒ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านพุกาย ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำไร่

ข. นางเรียง สระศรี อายุ ๔๑ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านพุกาย ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำไร่อยู่

ค. นางทรงวรรณ สารีวรรณ อายุ ๔๐ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านพุกาย ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพค้าขาย

ผู้บอกภาษาในจุดที่ ๗ บ้านจอมประทัด ตำบลจอมประทัด อำเภอวัดเพลง

ก. นางวัน นากสมบัติ อายุ ๕๖ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านจอมประทัด ตำบลจอมประทัด อำเภอวัดเพลง จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพทำสวนมะพร้าว

ข. นางชาม กิตติยาม อายุ ๕๔ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านจอมประทัด ตำบลจอมประทัด อำเภอวัดเพลง จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพค้าขาย

ค. นางเลี้ยง สุกดทับ อายุ ๕๔ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านจอมประทัด ตำบลจอมประทัด อำเภอวัดเพลง จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพค้าขาย

ง. นางพั่ว สอนสงัดถิ่น อายุ ๕๑ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านจอมประทัด ตำบลจอมประทัด อำเภอวัดเพลง จบการศึกษาระดับ ป.๔ อาชีพรับจ้างทำสวนผัก

ผู้บกพร่องในจุดที่ ๔ บ้านห้วยหินสี้ห์ ตำบลอ่างทองใน อำเภอเมือง

- ก. นางพัทตร์ ราชยานนท์ อายุ ๕๐ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านห้วยหินสี้ห์ ตำบลอ่างทองใน อำเภอเมือง จบการศึกษานั้น ป.๔ อาชีพค้าขาย
- ข. นางชวย ไชยะบุรี อายุ ๔๖ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านห้วยหินสี้ห์ ตำบลอ่างทองใน อำเภอเมือง จบการศึกษานั้น ป.๔ อาชีพทำนาทำไร่
- ค. นางใจ เชิดชู อายุ ๖๐ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านห้วยหินสี้ห์ ตำบลอ่างทองใน อำเภอเมือง จบการศึกษานั้น ป.๔ อยู่กับบ้านเลี้ยงหุหลาน
- ง. นางเตย จันทโชติ อายุ ๔๔ ปี เกิดและเติบโตที่บ้านห้วยหินสี้ห์ ตำบลอ่างทองใน อำเภอเมือง จบการศึกษานั้น ป.๔ อาชีพรับจ้างทำงานบ้าน

๒.๓	พจนานุกรมคำศัพท์ภาษาไทยเดี่ยว ไม่พจนานุกรมไทยเลย จำนวน	หมบบาน
	ไต่แกหมบบาน	
๒.๔	พจนานุกรมอรรถะภาษาไทยควบคู่กันไป จำนวน	หมบบาน
	ไต่แกหมบบาน	
๒.๕	พจนานุกรมอรรถะเพียงภาษาเดี่ยว ไม่พจนานุกรมไทยเลย จำนวน	หมบบาน
	ไต่แกหมบบาน	
๒.๖	พจนานุกรมกะเหรี่ยงกับภาษาไทยควบคู่กันไป จำนวน	หมบบาน
	ไต่แกหมบบาน	
๒.๗	พจนานุกรมกะเหรี่ยงเพียงภาษาเดี่ยว ไม่พจนานุกรมไทยเลย จำนวน	หมบบาน
	ไต่แกหมบบาน	
๒.๘	พจนานุกรมอื่น ๆ (ไปรกระบุ)	
	

ผู้กรอกแบบสอบถาม

วันที่ เดือน ๒๕๒๔

ภาคผนวก จ

ข้อมูลเกี่ยวกับการกระจายของภาษาต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดราชบุรี

๑. พื้นที่มณฑลพายัพภาษาไทยสำเนียงพื้นบ้าน

อำเภอบ้านโป่ง

- คำบลเขาชลุง (๑๑)	มีพูดทุกหมู่บ้าน
- คำบลหนองอ้อ (๑๒)	มีพูดทุกหมู่บ้าน
- คำบลสวนกล้วย (๑๖)	มีพูด ๖ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖
- คำบลนครปฐม (๑๑)	มีพูด ๓ หมู่บ้าน (ไม่ได้ระบุหมู่บ้านไว้ในข้อมูล)
- คำบลเบิกไพร (๑๒)	มีพูด ๖ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖
- คำบลบ้านม่วง (๖)	มีพูด ๑ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๑
- คำบลถาถม้าขาว (๓)	มีพูดทุกหมู่บ้าน
- เทกบาส	
- คำบลหนองกบ (๑๓)	มีพูดทุกหมู่บ้าน
- คำบลหนองปลาหมอ (๑๖)	มีพูดทุกหมู่บ้าน
- คำบลกรับใหญ่ (๔)	มีพูด ๑ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๔
- คำบลท่ามา (๒๑)	มีพูด ๓ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๑, ๒, ๓
- คำบลปากแรด (๑๓)	มีพูด ๙ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๒, ๓, ๔, ๑๑, ๑๔, ๑๕, ๑๗
- คำบลทุ่งพยอม (๑๓)	มีพูดทุกหมู่บ้าน
- คำบลคณกระเบื้อง (๖)	มีพูดทุกหมู่บ้าน

จำนวนเลขในเครื่องหมาย () หมายถึง จำนวนหมู่บ้านในตำบลนั้น ๆ

กิ่งอำเภอสามแฉ่ง

- ตำบลบ้านท่า (๔)

มีหมู่ ๓ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๔ บ้านลำพระ หมู่ ๕
บ้านหนองจอก หมู่ ๗ บ้านหนองรง

- ตำบลท่าเกย (๗)

มีหมู่ ๕ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๑ บ้านชัยป่าหวาย หมู่ ๒
บ้านวังน้ำเขียว หมู่ ๔ บ้านชัยหนองหมี่ หมู่ ๕ บ้าน
จิดสรร หมู่ ๗ บ้านมะขามเอน

อำเภอจอมบึง

- ตำบลคานหิมะโก (๔)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลปากช่อง (๑๑)

มีหมู่ ๕ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๑, ๒, ๒, ๔, ๑๑

- ตำบลจอมบึง (๔)

มีหมู่ ๔ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๒, ๔, ๗, ๘

- ตำบลเบิกไพร (๔)

มีหมู่ ๖ หมู่บ้าน ไคแก บ้านหนองตะลุมพุก

อำเภอเมือง

- ตำบลหนองกลางนา (๗)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลกุงกระถิน (๕)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลบ้านไร่ (๖)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลคอนตะโก (๔)

มีหมู่ ๕ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๔ บ้านคอนแจ่ง หมู่ ๕
บ้านใหม่ หมู่ ๖ บ้านนกรบาด หมู่ ๗ บ้านเขาหลวง
หมู่ ๘ บ้านเขาแถม

- ตำบลฉางทอง (๑๑)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลหุมนหิน (๖)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลชุมบัว (๑๕)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลพิรุณทอง (๖)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลพงสวาย (๘)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลโคกหม้อ (๕)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลกุงน้ำวน (๗)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลน้ำพุ (๕)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลเกาะหลักพลา (๑๕)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

อำเภอโพธาราม

- ตำบลท่าขุนพล (๘)

มีหมู่ ๘ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๑ บ้านหัวหิน หมู่ ๒
บ้านขาวสาร หมู่ ๓ บ้านท่าระบม หมู่ ๔ บ้านวังคา
หมู่ ๕ บ้านหลาย หมู่ ๖ บ้านกรัง หมู่ ๗ บ้านท้าย-
เคาร่าง หมู่ ๘ บ้านคงศาล

- ตำบลบางโหนด (๖)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลบ้านซ่ง (๘)

มีหมู่ ๓ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๔ บ้านสำดี หมู่ ๕
บ้านเก่า หมู่ ๖ บ้านทุ่งขวาง

- ตำบลคลองข่อย (๖)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลคลองคากต (๑๐)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลท่าระ (๖)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลเขาชะงุม (๑๐)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลสร้อยฟ้า (๘)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลบางแก้ว (๘)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลรรมเคน (๘)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลเกาะปุ่น (๘)

มีหมู่ ๒ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๒ บ้านเกาะปุ่น หมู่ ๖
บ้านเขาราม

- ตำบลเจ๊กเสมียน (๖)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลห้วยเลือด (๘)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

อำเภอบางแพะ

- ตำบลวังแก้ว (๑๐)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลคอนคา (๖)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

- ตำบลคอนใหญ่ (๘)

มีหมู่ ๒ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๖ บ้านลำน้ำนอก หมู่ ๘
บ้านลำน้ำ

- ตำบลหัวโพ (๖)

มีหมู่ทุกหมู่บ้าน

อำเภอคำเม็งสะเกด

- ตำบลคำน้ำดี (๘)
- ตำบลคอนเฒ่า (๒)
- ตำบลคอนคลัง (๘)
- ตำบลขุนพิทักษ์ (๕)
- ตำบลบ้านไร่ (๙)
- ตำบลศรีหมบ (๒)
- ตำบลแพงพวย (๕)
- ตำบลคอนทราย (๑๐)

มีผู้คทุกหมู่บ้าน
 ไม่ระบุจำนวนหมู่บ้าน
 มีผู้ค ๒ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๔ บ้านหัวโลก หมู่ ๕
 บ้านราวเหนือ
 มีผู้คทุกหมู่บ้าน
 มีผู้คทุกหมู่บ้าน
 มีผู้คทุกหมู่บ้าน
 มีผู้คทุกหมู่บ้าน
 มีผู้คทุกหมู่บ้าน

อำเภอป่าก่

- ตำบลสวีขาว (๓)
- ตำบลหนองกระทุ่ม (๙)
- ตำบลทุ่งหลวง (๑๑)
- ตำบลวังมะนาว (๑๑)
- ตำบลคอนทราย (๕)
- ตำบลปากดอ (๙)
- ตำบลยางหัก (๘)
- ตำบลป่าไค (๕)
- ตำบลขบถกระดาม (๘)
- ตำบลวัดยางงาม (๕)

มีผู้ค ๓ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๑ บ้านท่าเนียบ หมู่ ๒
 บ้านกลองใหญ่ หมู่ ๓ บ้านหนองเสื่อ
 มีผู้ค ๕ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๑ บ้านหนองกระทุ่ม หมู่ ๒
 บ้านไควัด หมู่ ๔ บ้านป่าจอย หมู่ ๕ บ้านขุย หมู่ ๖
 บ้านห้วยผาก
 มีผู้คทุกหมู่บ้าน
 มีผู้ค ๘ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๑ บ้านต้นกระโดน หมู่ ๒
 บ้านผายโรง หมู่ ๓ บ้านวังมะนาว หมู่ ๕ บ้านเขาหลวง
 หมู่ ๖ บ้านห้วยน้อย หมู่ ๘ บ้านห้วยยางโพน หมู่ ๑๐
 บ้านดั่งกา หมู่ ๑๑ บ้านพุเกตุ
 มีผู้คทุกหมู่บ้าน
 มีผู้ค ๒ หมู่บ้าน (ไม่ใ้ระบุหมู่บ้านไว้ในข้อมูล)
 มีผู้ค ๑ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๑ บ้านวังปลาชอน
 มีผู้คทุกหมู่บ้าน
 มีผู้ค ๒ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๓ บ้านขบถกระด
 หมู่ ๔ บ้านขบถกระดาม
 มีผู้คทุกหมู่บ้าน

อำเภอวังเพ็ญ

- ตำบลวังเพ็ญ (๑๐) มีทุกหมู่บ้าน
- ตำบลเกาะกาฬพระ (๑๐) มีทุกหมู่บ้าน
- ตำบลจอมประทัด (๕) มีทุกหมู่บ้าน

๒. พื้นที่หมู่ตม.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้

อำเภอบ้านโป่ง

- ตำบลเขาวงกต (๑๑) มีทุกหมู่บ้าน
- ตำบลสวนกล้วย (๑๑) มีทุกหมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๙ บ้านห้วยลึก หมู่ ๕ บ้านหนองหญ้าปล้อง หมู่ ๑๐ บ้านคอนชุม หมู่ ๑๑ บ้านคอนชุม
- ตำบลเบิกไพร (๑๒) ไม่ไ้ครบจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลหนองกบ (๑๓) มีทุกหมู่บ้าน
- ตำบลหนองปลาหมอ (๑๖) ไม่ไ้ครบจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลทานา (๒๐) มีทุกหมู่บ้าน
- ตำบลปากแรด (๑๓) มีทุกหมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๕ บ้านหนองป่าตอง หมู่ ๖ บ้านใหม่ หมู่ ๙ บ้านคอนกระชาย หมู่ ๘ บ้านปลายน้ำ หมู่ ๙ บ้านโลกหมอ หมู่ ๑๖ บ้านเกน
- ตำบลสูงเขยอ (๑๓) มีทุกหมู่บ้าน
- ตำบลคอนกระเบื้อง (๑๖) มีทุกหมู่บ้าน

กิ่งอำเภอสวนผึ้ง

- ตำบลบ้านคา (๕) มีทุกหมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๓ บ้านธองลาภ หมู่ ๒ บ้านหนองน้ำขุ่น หมู่ ๖,๘,๙ (ไม่ไ้ครบชื่อหมู่บ้าน)
- ตำบลป่าหวาย (๕) มีทุกหมู่บ้าน

๓. พื้นที่ชุมชนภาษาลาวถิ่นและภาษาไทยถิ่นบน

<u>อำเภอบ้านโป่ง</u>	
- ตำบลหนองอ้อ (๑๒)	มีทุกหมู่บ้าน
- ตำบลเบิกไพร (๑๒)	ไม่ไ้ระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลดงทับไทร (๕)	มีทุกหมู่บ้าน
- ตำบลหนองกบ (๑๓)	ไม่ไ้ระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลหนองปลาหมอ (๑๒)	ไม่ไ้ระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลทุ่งพยอม (๑๓)	ไม่ไ้ระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลดอนกระเบื้อง (๒)	ไม่ไ้ระบุจำนวนหมู่บ้าน
<u>กิ่งอำเภอสวนผึ้ง</u>	
- ตำบลบ้านคา (๕)	ไม่ไ้ระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลตาเถย (๙)	มีทุก ๒ หมู่บ้าน ไ้แก่ หมู่ ๓ บ้านโป่งนกกะทา หมู่ ๒ บ้านตาเถย
- ตำบลป่าหวาย (๔)	มีทุกหมู่บ้าน
<u>อำเภอจอมบึง</u>	
- ตำบลปากช่อง (๑๑)	มีทุก ๒ หมู่บ้าน ไ้แก่ หมู่ ๓ บ้านนาสมอ หมู่ ๔ บ้านหนองชะนาง หมู่ ๕ บ้านหนองนางคึก หมู่ ๙ บ้านพุทไธศ หมู่ ๘ บ้านห้วยขวาง หมู่ ๑๐ บ้านหนองตาเน็ด
- ตำบลจอมบึง (๕)	มีทุก ๔ หมู่บ้าน ไ้แก่ หมู่ ๑ บ้านเกาะใน หมู่ ๓ บ้านกลาง หมู่ ๔ บ้านตลาดกวาง หมู่ ๒ บ้านซูกหวา
<u>อำเภอปากท่อ</u>	
- ตำบลหนองกระทุ่ม (๙)	มีทุก ๒ หมู่บ้าน ไ้แก่ หมู่ ๓ บ้านหนองง้าว หมู่ ๙ บ้านคันเนิน
- ตำบลบ่อกระดาน (๔)	มีทุก ๒ หมู่บ้าน ไ้แก่ หมู่ ๑ บ้านหนองบัว หมู่ ๒ บ้านหนองแรก

๔. พื้นที่ที่มีผู้พูดภาษาลาวเวียงและภาษาไทยควบคู่กันไปกิ่งอำเภอสวนผึ้ง

- คำบลสวนผึ้ง (๗)	มีพูด ๑ หมู่บ้าน ไก่แก ๒ หมู่ ๔ บ้านนาขุนแสน
- คำบลบ้านโป่ง (๕)	มีพูดทุกหมู่บ้าน
- คำบลท่าเกษ (๗)	ไม่ใคร่ระบุจำนวนหมู่บ้าน
- คำบลป่าหวาย (๕)	ไม่ใคร่ระบุจำนวนหมู่บ้าน

อำเภอจอมบึง

- คำบลรางบัว (๕)	มีพูดทุกหมู่บ้าน

อำเภอเมือง

- คำบลห้วยไผ่ (๕)	มีพูดทุกหมู่บ้าน
- คำบลคอนตะโก (๕)	มีพูด ๑ หมู่บ้าน ไก่แก ๒ หมู่ ๓ บ้านคอนตะโก ๒ หมู่ ๒
บ้านเขามอ ๒ หมู่ ๕ บ้านเขาแก่นจันทร์
- คำบลกุยบัว (๑๕)	มีพูดทุกหมู่บ้าน
- คำบลน้ำพุ (๒)	มีพูด ๑ หมู่บ้าน ไก่แก ๒ หมู่ ๕ บ้านเขาหัวคูด

อำเภอปากท่อ

- คำบลอ่างหิน (๒)	มีพูดทุกหมู่บ้าน
- คำบลวังมะนาว (๑๑)	มีพูด ๓ หมู่บ้าน ไก่แก ๒ หมู่ ๕ บ้านไร่องสนี่ ๒ หมู่ ๗
บ้านต้นเนิน ๒ หมู่ ๕ บ้านหัวเขาจัน

๕. พื้นที่ที่มีผู้พูดภาษาลาวเวียงและภาษาไทยควบคู่กันไม่อำเภอจอมบึง

- คำบลแกมบอน (๕)	ไม่ใคร่ระบุจำนวนหมู่บ้าน
- คำบลจอมบึง (๕)	มีพูด ๔ หมู่บ้าน ไก่แก ๒ หมู่ ๑ บ้านเกาะใน ๒ หมู่ ๓
บ้านกลาง ๒ หมู่ ๕ บ้านตลาดควาย ๒ หมู่ ๒ บ้านจุกหว้า
- คำบลเบิกไพร (๕)	มีพูด ๑ หมู่บ้าน ไก่แก ๒ หมู่ ๑ บ้านเบิกไพร

อำเภอเมือง

- ตำบลบ้านไร่ (๒)

มีชุด ๒ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๑ บ้านไร่ หมู่ ๒ บ้านอุเรื่อ

อำเภอโพธาราม

- ตำบลบ้านสิงห์ (๑๐)

มีชุดทุกหมู่บ้าน

- ตำบลคอนทราย (๙)

มีชุดทุกหมู่บ้าน

อำเภอยางชุมน้อย

- ตำบลคอนคา (๒)

มีชุดทุกหมู่บ้าน

อำเภอคำเนินสะดวก

- ตำบลวังงาม (๒)

มีชุด ๔ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๑ บ้านวัดวังงาม หมู่ ๓

บ้านถกกวางย หมู่ ๕ บ้านคอยขอย หมู่ ๒ บ้านศาล

- ตำบลคอนกลิ้ง (๔)

มีชุด ๓ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๑ บ้านคัมเบ็ด หมู่ ๒

บ้านโลกกลาง หมู่ ๓ บ้านโลกกลิ้ง

อำเภอมากท้อ

- ตำบลวังมะนาว (๑๑)

มีชุด ๓ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๔ บ้านไรกงสี หมู่ ๗

บ้านแก่นเนิน หมู่ ๘ บ้านเขาหัวจัน

๖. พื้นที่ที่มีเขตภาคกลางและภาคไทยควบกันอำเภอจอมบึง

- ตำบลเบิกไพร (๔)

มีชุด ๓ หมู่บ้าน ไคแก หมู่ ๑ บ้านเบิกไพร หมู่ ๒

บ้านหนองปรือ หมู่ ๔ บ้านหนองศาลเจ้า

๗. พื้นที่ที่มีเขตภาคกลางอีสานและภาคไทยควบกันอำเภอจอมบึง

- ตำบลแกบอง (๙)

ไม่ไ้ระบุจำนวนหมู่บ้าน

- ตำบลเบิกไพร (๕)

ไม่ไ้ระบุจำนวนหมู่บ้าน

๘. พื้นที่พิเศษภาษาถิ่นและภาษาไทยควบคู่กัน

<u>อำเภอบ้านโป่ง</u>	
- ตำบลหนองอ้อ (๑๖)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลเจ๊กไทร (๑๖)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลลาดบัวขาว (๗)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน
- เขตเทศบาล	
- ตำบลหนองปลาหมอ (๑๖)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลกรับใหญ่ (๕)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลทานา (๒๐)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลปากแรก (๑๓)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลทุ่งขอม (๑๓)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลหนองกระเบื้อง (๒)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน
<u>กิ่งอำเภอสวนผึ้ง</u>	
- ตำบลท่าเกษ (๗)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน
<u>อำเภอจอมบึง</u>	
- ตำบลแกม่อน (๕)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลจอมบึง (๕)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน
<u>อำเภอเมือง</u>	
- ตำบลคูบัว (๑๕)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลคู่งน้ำวน (๗)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน
<u>อำเภอคำเนินสะทวง</u>	
- ตำบลทานัก (๕)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลคอนไม้ (๖)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลม่วงงาม (๖)	ไม่ไ้กระบุจำนวนหมู่บ้าน

อำเภอปากท่อ

- ตำบลปากท่อ (๙) มีชุด ๑ หมู่บ้าน ไกลแก่ หมู่ ๑ ตลาดปากท่อ

อำเภอวัดเพลง

- ตำบลเกาะกาละพระ (๑๐) ไม่ได้ระบุจำนวนหมู่บ้าน
- ตำบลจอมประทัด (๔) ไม่ได้ระบุจำนวนหมู่บ้าน

๙. พื้นที่ที่มีเขตภาษามอญและภาษาไทยควบคู่กันไปอำเภอยะนิง

- ตำบลสวนกล้วย (๑๑) มีชุดที่หมู่ ๕ บ้านดงมะม่วง
- ตำบลนครชุมน์ (๑๑) มีชุด ๔ หมู่บ้าน (ไม่ได้ระบุหมู่บ้านไว้ในข้อมูล)
- ตำบลบ้านม่วง (๖) มีชุด ๕ หมู่บ้าน ไกลแก่ หมู่ ๒ บ้านม่วง หมู่ ๓ บ้านม่วง หมู่ ๔ บ้านม่วง หมู่ ๕ บ้านม่วง

กิ่งอำเภอสวนผึ้ง

- ตำบลบ้านบึง (๕) ไม่ได้ระบุจำนวนหมู่บ้าน

อำเภอจอมบึง

- ตำบลรางบัว (๕) มีชุด ๒ หมู่บ้าน ไกลแก่ หมู่ ๑ บางรางคอกอ่าว หมู่ ๕ (ไม่ได้ระบุชื่อหมู่บ้านในข้อมูล)
- ตำบลเบิกไพร (๕) มีชุด ๑ หมู่บ้าน ไกลแก่ หมู่ ๓ บ้านวังตะเคียน

อำเภอเมือง

- ตำบลทวาราม (๙) มีชุด ๑ หมู่บ้าน ไกลแก่ หมู่ ๙ บ้านรอง

อำเภอโพธาราม

- ตำบลท่าชุมพล (๕) มีชุด ๑ หมู่บ้าน ไกลแก่ หมู่ ๔ บ้านชำระ
- ตำบลคลองตากถ (๑๐) มีชุดทุกหมู่บ้าน
- ตำบลคอนกระเบื้อง (๕) มีชุดทุกหมู่บ้าน
- ตำบลถนนทราย (๕) มีชุดทุกหมู่บ้าน

- ตำบลสร้อยฟ้า (๕) มีทุกหมู่บ้าน
- ตำบลคอนกระเบื้อง (๕) มีทุกหมู่บ้าน

อำเภอบางแพ

- ตำบลฉนวนใหญ่ (๕) มีทุกหมู่บ้าน (ไม่ไ้กระบุหมู่บ้านไว้ในข้อมูล)

๑๐. พื้นที่มณฑลพายัพภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กิ่งอำเภอสวนผึ้ง

- ตำบลสวนผึ้ง (๗) มีทุกหมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๒ บ้านทุ่งแฝก หมู่ ๓ บ้านสวนผึ้ง หมู่ ๔ บ้านท่ามะขาม หมู่ ๕ บ้านห้วยคูลุม หมู่ ๖ บ้านห้วยผาก
- ตำบลบ้านคา (๕) มีทุกหมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๑ บ้านคา หมู่ ๒ บ้านบึง
- ตำบลบ้านบึง (๔) มีทุกหมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๔ บ้านโป่งกระทิงบน หมู่ ๕ บ้านโป่งกระทิงล่าง หมู่ ๖๑ บ้านพุน้ำร้อน

อำเภอปากท่อ

- ตำบลบางหัก (๕) มีทุกหมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๒ บ้านท่ากแดด หมู่ ๓ บ้านท่ายาว หมู่ ๔ บ้านพันสี

๑๑. พื้นที่มณฑลพายัพภาคเหนือ

อำเภอจอมบึง

- ตำบลรางบัว (๕) มีทุกหมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๑ บ้านรางคอกอ่าง

๑๒. พื้นที่มณฑลพายัพภาคเหนือ

อำเภอเมือง

- ตำบลห้วยไผ่ มีทุกเขตได้เป็นส่วนน้อย

อำเภอบางแพ

- ตำบลฉนวนใหญ่ (๑๐) ไม่ไ้ระบุจำนวนหมู่บ้าน

ภาคผนวก ฉ

ชนเชื้อชาติต่าง ๆ ในจังหวัดราชบุรี

จังหวัดราชบุรีมีชนชาติอื่น ๆ อีกยี่แปดพันกับชนชาติไทยมากมายทั้งเป็นพวกที่เดิมตั้งถิ่นฐานอยู่ก่อน และพวกที่ถูกกวาดต้อนอพยพเข้ามาภายหลังเหตุสงคราม เช่น ไท่เก๊ก พวกมอญ ชาวเมืองทะวาย และพวกลาว โม่ ง ลาว เวียง ชาวทมิฬคนทนต์ นอกจากนี้ยังมีชนชาติอื่น พวกหนึ่งเรียกว่าพวกกะเหรี่ยง อาศัยอยู่ตามภูเขาคามชายแดนด้านตะวันตก

เนื่องจากชนชาติต่าง ๆ เหล่านี้ ได้มีความสัมพันธ์กันกับไทยมาช้านาน ในปัจจุบัน ประเพณีวัฒนธรรมบางอย่างสูญหายไป หันมายึดถือตามแบบอย่างประเพณีวัฒนธรรมไทยแทน สิ่งที่ยังหลงเหลือเป็นเอกลักษณ์ของชนชาติต่าง ๆ เหล่านี้จะพียงแต่ภาษาเท่านั้น พวกเขา ยังคงใช้ภาษาคึ่งเก็บใบชีวิตประจำวัน แต่ในขณะเดียวกันก็มีความสามารถที่จะใช้ภาษาไทยได้ดีกับผู้ที่ไม่สามารถเข้าใจภาษาคึ่งเก็บของตนได้

จากการสนทนากับชาวราชบุรี พบว่าชนแต่ละเชื้อชาติเหล่านี้คงหลักแหล่งกระจายอยู่เป็นกลุ่ม ๆ ทั่วไปในเขตจังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้รวบรวมหลักฐานเกี่ยวกับชนชาติต่าง ๆ ดังกล่าว ทั้งจากหลักฐานทางคำประวัติศาสตร์ และจากคำตอบที่ได้รับจากแบบสอบถาม สรุปได้ว่าชนแต่ละเชื้อชาติในจังหวัดราชบุรี มีดังต่อไปนี้คือ

เขมร

ราชบุรีในระยะเวลาประมาณ พ.ศ. ๑๕๐๐ หลังจากยุคสมัยทวารวดีเสื่อม ก็ตกอยู่ในอำนาจขอม หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าเขมรมีชนชาติขอมเข้ามาอยู่ ได้แก่ พระปรางค์ที่วัดมหาธาตุ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองราชบุรี มีลักษณะเป็นแบบเดียวกับที่จังหวัดสุพรรณบุรี จึงพอเชื่อได้ว่า เป็นถิ่นที่อยู่ของพวกขอมที่เข้ามายึดครองอาณาจักรทวารวดี

ปัจจุบันชนเชื้อชาติเขมร ยังมีปรากฏอยู่ประปรายในจังหวัดราชบุรี โดยอาจจะ เป็นพวกที่อพยพหรือเป็นเชลยเข้ามาตั้งแต่สมัยโบราณ จากแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

พบว่ามีชนเจมรอาศัยอยู่เฉพาะแถบท่าบ่อห้วยไม้ อำเภอเมือง แต่จากตำนานเกี่ยวกับ
จังหวัดราชบุรี^๑ กล่าวว่า มีเจมรอาศัยอยู่แถบอำเภอปากท่อ เช่นกัน จนมีเพลงที่ขึ้นชื่อ
อยู่เพลงหนึ่ง คือ เพลงเจมรปากท่อ

มอ

เหตุการณ์ในสมัยกรุงธนบุรีประมาณปี พ.ศ. ๒๓๖๖ ได้มีพวกชาวมอญหนีพม่าเข้ามา
พึ่งพระบรมโพธิสมภารของสมเด็จพระเจ้าตากสิน พม่าได้ยกทัพติดตามเข้ามาโดยเดินทัพ
เข้ามาทางกาญจนบุรี และยกลงมาตามแม่น้ำแม่กลอง มาตั้งค่ายอยู่ที่บางแก้ว อันเป็นตำบล
อยู่ในเขตอำเภอโพธาราม พระเจ้าตากสินมหาราช มาบัญชาการรบด้วยพระองค์เอง และ
ในที่สุดนายทัพพม่าก็ยินยอมสวามิภักดิ์ต่อพระเจ้าตากสินมหาราช

ในท้องที่อำเภอโพธาราม นอกจากตำบลบางแก้วแล้ว สถานที่อันมีเรื่องเกี่ยวข้องกับ
ในการรบครั้งนี้ ได้แก่ ตำบลธรรมเสน ตำบลเขาชะงุ้ม พวกชาวมอญอพยพหลบพม่าเข้ามา
พำนักอยู่บริเวณดังกล่าวและตั้งหลักแหล่งสืบเชื้อสายมาจนปัจจุบัน

สถานที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าโพธารามเป็นถิ่นที่ชนเชื้อชาติ
มอญอาศัยอยู่ คือ วัดกถการาม วัดนี้เป็นวัดโบราณ ชาวบ้านเชื้อสายมอญเล่าสืบต่อกันมาว่า
สมัยกรุงธนบุรีก่อนที่สมเด็จพระโกสินทร์ มีพวกมอญได้อพยพมาตามลำน้ำแม่กลอง
โดยเชิงสะพานเจดีย์สามองค์ แล้วมาตั้งรกรากอยู่แถบเหนือโพธาราม (สมัยนั้นยัง
ไม่มีอำเภอ) และตั้งรกรากขึ้น แต่เดิมวัดนี้ชื่อ กถาง บัญเรียก เลี้ยวโต ต่อมา
สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดพระราชทานนามว่า วัดหลวงท่าถิ่น
หลายปี ที่พร้อมกับโปรดพระราชทานนามวัดใหม่เป็น วัดกถการาม

วัดนี้ได้เป็นวัดเจ้าคณะที่ฝ่ายรามัญนิกายแวงเมืองราชบุรี พระครูที่ได้รับ
แต่งตั้งล้วนเป็นชาวมอญ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๒ จึงได้เปลี่ยนมาเป็นมหานิกาย แต่พระที่
บาทบาทและเจ้าพรรษาในคอนเฝ้าพระมาที่วัดนี้ส่วนใหญ่เป็นลูกหลานเชื้อสายมอญแถบนั้น

^๑สำนักงานศึกษาธิการเขต ๘, ที่มาของชื่อจังหวัด อำเภอ และสถานที่ต่าง ๆ
ในเขตการศึกษา ๘ (ราชบุรี : วิกิตำรพิมพ์, ๒๕๒๓), หน้า ๑๐

^๒สุภัทก์ อนุกุล "จิตรกรรมฝาผนังวัดกถการาม" ใน องค์เมืองราชบุรี, สำนักงาน
ศึกษาธิการเขต ๘ ราชบุรี, นูรธรรม (เพชรบุรี : เพชรบุรีการพิมพ์, ๒๕๑๘), หน้า ๗๗

ปัจจุบันนี้แถบอำเภอโพธาราม หนึ่งส่วนหนึ่งจะมีเขื่อนสายมอญ และใช้ฝายมาอยู่ในชีวิตประจำวัน แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าอำเภอโพธารามในปัจจุบันมีเขื่อนอาทีย้อยู่มากแถบตำบลคลองทาดค ตำบลลอนกระเบื้อง ตำบลคอนทราย ตำบลสร้อยฟ้า และตำบลท่าชุมพล ส่วนในเขตอำเภอบ้านโป่ง ซึ่งอยู่ทางเหนือของอำเภอโพธาราม ก็มีเขื่อนอาทีย้อยู่มากแถบตำบลเกร็ด ตำบลบ้านม่วง และบางหมู่บ้านของตำบลสวนกล้วย พวกนี้เป็นเขื่อนการปั้นหม้อ แต่ปัจจุบันเปลี่ยนมาทำพวกโถงและโถงดิน หน้าตาทำทางของเขื่อนเขื่อนสายมอญสวยงาม สบกับคำว่าที่ว่า "ถนนสายโพธาราม ถนนบ้านโป่ง"

นอกจากสองอำเภอที่กล่าวแล้ว อำเภออื่น ๆ ก็มีเขื่อนอาทีย้อยู่อย่างประปราย ได้แก่ ตำบลรางบัว และตำบลเบิกไพร อำเภอจอมบึง ตำบลสาราม อำเภอเมือง ตำบลคอนไผ่ อำเภอบางแพะ

ลาว

ชนเชื้อชาติลาวในจังหวัดราชบุรี มีทั้งพวกที่อาศัยมาช้านานตั้งแต่เมืองราชบุรี เป็นเมือง ๆ หนึ่งในอาณาจักรทวารวดี และพวกที่อพยพเข้าสู่ประเทศไทยอีกภายหลังเหตุการณ์ทางสงคราม กล่าวคือ เมื่อประเทศไทยขณะนี้จะกวาดต้อนครอบครัวของลาวกลุ่มต่าง ๆ เข้ามาแล้วส่งไปอยู่ตามหัวเมืองต่าง ๆ สิริ พึ่งเกษ ได้ศึกษาเกี่ยวกับผู้ไทวงศ์ และกล่าวถึงไว้ว่า

ไม่ว่าจะเป็นผู้ไทวงศ์ (ลาวโง้ง) รุ่นไหนก็ตาม เมื่ออพยพลงมา ก็จะลงมาวมกันที่เพชรบุรีทั้งสิ้น จึงว่าเพชรบุรีเป็นเมืองผู้ไทวงศ์ เมืองแรกที่เข้ามาอาศัย และผู้ไทวงศ์ มีในหลายจังหวัดขณะนี้ เช่นที่ ราชบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม กาญจนบุรี นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก ฯลฯ ลาวบุตรเป็นเชื้อสายของผู้ไทวงศ์ ที่ไปจากเพชรบุรีทั้งสิ้น นับว่า ผู้ไทวงศ์ รุ่นแรกมีภาษาปรารถนาจะกลับไปสู่ภูมิลำเนาเดิม... จึงเคลื่อนย้ายออกจากเมืองเพชรบุรี เกินทางขึ้นเหนือเรื่อยไป

ลาวโง้งในจังหวัดราชบุรีจากการศึกษาของ น.กรีกุมกร่า และจากแบบสอบถามของผู้วิจัย ปรากฏผลใกล้เคียงกันว่า ลาวโง้งมีอยู่ในแถบ ตำบลจอมบึง ตำบลแก้มอัน

๑ สิริ พึ่งเกษ, ประวัติ - ชาติผู้ไทวงศ์ โลกสุดี (นามแฝง) (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุริยสภา, ๒๕๑๕), หน้า ๘๕
น.กรีกุมกร่า, ไทยโบราณ (กรุงเทพมหานคร : กิจการพิมพ์, ๒๕๑๖).

คำบลเบิกไพร คำเภจอนบึง คำบลบ้านไร่ คำเภเมือง คำบลบ้านสิงห์ คำบลคอนทราย
คำเภโพธาราม คำบลคอนคา คำเภบางแพ คำบลคอนคลัง คำบลวังงาม คำเภ
คำเนินสะควก และคำบลวังมะนาว คำเภปากท่อ

ส่วนลาวเวียงในจังหวัดราชบุรีที่อยู่กับเป็นกลุ่ม ๆ ได้แก่ แก้ววัดบางศรีเพชร
คำบลทุ่งกระถิน คำเภเมือง "บ้านบางศรีเพชร เป็นบ้านที่มีลาวเวียงมาจากเมืองเวียงจันทร์
ตอนสงครามไทยพม่าในปลายสมัยอยุธยาถึงสมัยกรุงธนบุรี รบกันแล้วก็กวาดต้อนผู้คนกลับมา เมื่อ
มีหมู่บ้านก็สร้างวัดประจำหมู่บ้าน"

จากการสำรวจโดยแบบสอบถามผู้วิจัยพบว่า ลาวเวียงอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากใน
อำเภอบ้านโป่ง โดยกระจายกันอยู่ถึง ๘ ตำบล ได้แก่ ตำบลเขาสูง ตำบลสวนกล้วย ตำบล
เบิกไพร ตำบลหนองขย ตำบลหนองปลาหมอ ตำบลท่าผา ตำบลปากแรด ตำบลทุ่งพยอม
ตำบลคอนกระเบื้อง และมีอยู่ที่ตำบลบ้านคา ถึงอำเภอสวนผึ้ง

ชื่อชนชาติลาวอีก ๓ ชื่อ ซึ่งปรากฏในแบบสอบถาม และได้รับการบอกเล่าจากชาว
ราชบุรีหลายคน ได้แก่ ลาวตี้ ลาวบ้อ และลาวยาน คร. สุวณัน โขลสุวณันสกุล ซึ่งขณะนั้น
ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอจอมบึง ได้กรุณาให้ความรู้เกี่ยวกับลาวทั้ง ๓ ชื่อ สรุปได้ว่าทั้งหมด
เป็นพวกเชื้อสายลาวเวียง โดยลาวยาน นั่นคือพวกลาวที่มาจากโยนก หรือแคว้นทางเหนือ
ส่วนลาวตี้ และลาวบ้อ ที่มีชื่อเรียกแตกต่างกันไปนั้น ก็เป็นลาวเวียงที่เข้ามาตั้งแต่สมัย
พระยาธรรมศักดิ์มนตรี แต่ในการพูดจาในชีวิตประจำวัน บางพวกมักมีคำลงท้ายประโยคว่า
"ตี้" เช่น "ไปตี้" "มาตี้" ชาวราชบุรีจึงเรียกลาวพวกนี้ว่า ลาวตี้ บางพวกมีคำลงท้าย
ประโยคว่า "บ้อ" เช่น "ไปบ้อ" "ไปบ้อ" ชาวราชบุรีจึงเรียกลาวพวกนี้ว่า ลาวบ้อ

ทรงชัย เจตะบุตร ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับลาวตี้ไว้ในหนังสือของดีเมืองราชบุรี
ว่า "น่าจะเป็นไทยขามตี้ ซึ่งเป็นไทยเผ่าหนึ่งในสมัยโบราณ อยู่ใกล้ ๆ กับไทยอาหมในตอนเหนือ
ของพม่าที่ติดต่อกับมณฑลทวาย และคงถูกกวาดต้อนมาในสมัยที่ไทยรบกับพม่า เมื่อไทยชนะศึกแล้ว
ก็กวาดต้อนผู้คนมาทวาย"

๑ ทรงชัย เจตะบุตร, "พระกรุวัดบางศรีเพชร" ใน ของดีเมืองราชบุรี, สำนักงาน
ศึกษาธิการเขต ๕ ราชบุรี, รวบรวม (เพชรบุรี : เพชรบุรีการพิมพ์, ๒๕๑๘), หน้า ๑๑๕

๒ ทรงชัย เจตะบุตร, "ประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญ," ใน ของดีเมืองราชบุรี, สำนัก
งานศึกษาธิการเขต ๕ ราชบุรี, รวบรวม (เพชรบุรี : เพชรบุรีการพิมพ์, ๒๕๑๘) หน้า ๒๒๘

จากการวิจัยภาษาไทยขามตี้ ของ จิมมี่ จี. แฮร์ริส^๑ ได้กล่าวถึงไทยขามตี้ว่าเป็น
ชนชาติทางเหนือของพม่า ปีก่อนที่รัฐติดกันเป็นภาษาตระกูลไต สายตะวันตกเฉียงใต้กลุ่มฉาน
(Shan)

ความเป็นมาของลาวที่ในจังหวัดราชบุรี ตามความเห็นของ สุวัฒน์ โชคสุวัฒน์สกุล
และ ทรงชัย เจตะบุตร ที่กล่าวถึงข้างต้นมีความขัดแย้งกันอยู่ ในที่นี้ผู้วิจัยจะไม่ศึกษาเรื่องนี้
เพิ่มเติม เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงการนำเอาข้อมูลเกี่ยวกับการกระจายของลาวที่
ในพื้นที่จังหวัดราชบุรีปัจจุบันมาเป็นส่วนประกอบในการศึกษาเกี่ยวกับพื้นที่ที่จะทำการวิจัยเท่านั้น
มิได้เน้นหนักในด้านประวัติศาสตร์ของลาวที่ อาจจะมียุทธยานอื่นแสดงความคิดเห็นไว้อีกมาก
หนึ่ง ผู้วิจัยใครขอเสนอแนะในที่นี้สำหรับในด้านภาษาศาสตร์ หากมีผู้สนใจศึกษาภาษาลาวที่ และ
ลาวบอล กงจะสามารถบอกได้ว่าเป็นพวกไทยขามตี้ หรือลาวเวียง

จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไป ผลปรากฏว่ามีลาวที่กระจายอยู่บริเวณ ตำบลหนองอ้อ
ตำบลเบิกไพร ตำบลกรับใหญ่ อำเภอบ้านโป่ง ตำบลท่าเคย ตำบลป่าหวาย กิ่งอำเภอสวนผึ้ง
ตำบลปากช่อง ตำบลจอมบึง อำเภอจอมบึง ตำบลหนองกระทุ่ม ตำบลบ่อกระดาน อำเภอปากท่อ
ส่วนลาวบอลนั้นปรากฏในตำบลเบิกไพร อำเภอจอมบึง เพียงแห่งเดียว ลาวบอลมีการกระจาย
อยู่บริเวณตำบลสวนผึ้ง ตำบลบ้านบึง ตำบลท่าเคย ตำบลป่าหวาย กิ่งอำเภอสวนผึ้ง ตำบล
ห้วยไผ่ ตำบลคอนตะโก ตำบลลุมพุก ตำบลน้ำพุ อำเภอเมือง ตำบลอ่างหิน ตำบลวังมะนาว
อำเภอปากท่อ

กะเหรี่ยง

ทางตะวันตกของจังหวัดราชบุรี มีลักษณะภูมิประเทศเป็นป่าดงดิบภูเขาสูง แถบนี้เป็น
ที่อยู่ของชนชาวกะเหรี่ยง และใช้ภาษากะเหรี่ยงพูดในชีวิตประจำวัน พื้นที่แถบนั้นขึ้นอยู่กับเขต
ปกครองของกิ่งอำเภอสวนผึ้ง

^๑Jimmy G.Harris, "Notes on Khamti Shan," in Tai Linguistics in
Honor of Fang - Kuei Li, ed. Thomas W.Gething, Jimmy G.Harris and
Pranee Kullavanijaya (Bangkok : Chulalongkorn University Press, 1976)
PP.131-141

ผลที่ได้จากแบบสอบถามของผู้วิจัย แสดงถึงการกระจายของชนเชื้อสายกะเหรี่ยงว่ามีอยู่ที่ตำบลสวนผึ้ง ตำบลบ้านคา ตำบลบ้านบึง กิ่งอำเภอสวนผึ้ง และทางแถบตำบลยางหัก อำเภอบางแพ

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าจังหวัดราชบุรี มีชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่มากมาย ดังนั้นในการศึกษาภาษาไทยถิ่นราชบุรี ผู้วิจัยจึงต้องระบ้ระดับระดั้จ้่างอย่างนาก้ในการค้ค้เด้กแหล่งที่มาของข้อมูล เพื่อให้ได้ภาษาไทยถิ่นราชบุรี

ภาคผนวก ข

กรอบประโยค (FRAMEWORK)

เหตุผลที่จัดทำกรอบประโยค

เหตุผลที่ขยายขอบข่ายการวิจัย โดยจัดทำกรอบประโยคขึ้น เนื่องด้วยการสัมพันธภาพ โดยการใช้รายการคำ ในการวิจัยครั้งนี้แม้ว่าจะใช้วิธีการให้เป็นกันเองที่สุด แต่ผู้ออกภาษา ส่วนใหญ่มักจะตั้งใจเกินไปต่อการตอบคำถาม ทำให้ภาษาที่ได้ดูไม่เป็นธรรมชาติและแทบจะไม่ต่างจากภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ๗ ผู้วิจัยจึงทดลองขยายขอบข่ายการวิจัยโดยใช้วิธีการที่ให้ ผู้ออกภาษาได้พูดหรือตอบมากกว่า ๑ คำ โดยหวังว่าวิธีการ เช่นนี้อาจช่วยให้ผู้ออกภาษาผูกพัน กับภาษาของตนมากขึ้น

แนวคิดในการหากรอบประโยค

เพื่อให้ได้ภาษาที่เป็นรูปแบบเดียวกันทุกจุด ผู้วิจัยจึงทดลองสร้างกรอบประโยคขึ้น โดยแต่ละกรอบประโยคประกอบด้วยจำนวนประโยค ๑๐ ประโยค ทั้งนี้เพื่อให้ได้จำนวนเสียงวรรณยุกต์ครบทั้ง ๑๐ เสียง คือ

๑. เสียงตก-ขึ้น ซึ่งเป็นเสียงวรรณยุกต์จก้าในระบับเสียงภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ๗ หรือปรากฏในช่อง A_1 ของกล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์
๒. เสียงกลางระดับ ซึ่งเป็นเสียงวรรณยุกต์สามัญในระบับเสียงภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ หรือปรากฏในช่อง A_2, A_3 ของกล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์
๓. เสียงกลางระดับ ซึ่งเป็นเสียงวรรณยุกต์สามัญในระบับเสียงภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ หรือปรากฏในช่อง A_4 ของกล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์
๔. เสียงต่ำระดับ ซึ่งเป็นเสียงวรรณยุกต์เอกในระบับเสียงภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ หรือปรากฏในช่อง B_1, B_2 และ B_3 ของกล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์
๕. เสียงสูง-ขึ้น-ตก ซึ่งเป็นเสียงวรรณยุกต์โทในระบับเสียงภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ หรือปรากฏในช่อง C_1, C_2, C_3 และ C_4 ของกล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์
๖. เสียงสูงระดับ ซึ่งเป็นเสียงวรรณยุกต์ตรีในระบับเสียงภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ หรือปรากฏในช่อง C_5 ของกล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์

๗. เสียงต่ำระดับ ซึ่งเป็นเสียงวรรณยุกต์เอกในระบบเสียงภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ฯ หรือปรากฏในช่อง DL_๑, DL_๒ และ DL_๓ ของกล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์
๘. เสียงสูง-ขึ้น-ตก ซึ่งเป็นเสียงวรรณยุกต์โทในระบบเสียงภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ฯ หรือปรากฏในช่อง DL_๔ ของกล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์
๙. เสียงต่ำระดับ ซึ่งเป็นเสียงวรรณยุกต์เอกในระบบเสียงภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ฯ หรือปรากฏในช่อง DS_๑, DS_๒ และ DS_๓ ของกล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์
๑๐. เสียงสูงระดับ ซึ่งเป็นเสียงวรรณยุกต์ตรีในระบบเสียงภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ ฯ หรือปรากฏในช่อง DS_๔ ของกล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์

เหตุที่แยกเสียงวรรณยุกต์สามัญระหว่าง A_๒, A_๓ และ A_๔ เนื่องจากในภาษาไทยถิ่นราชบุรีจากการสำรวจชั้นใช้รายการกำหนดว่าในบางจุดเก็บข้อมูลมีการแยกเสียงปรากฏขึ้นระหว่างเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏใน A_๒, A_๓ กับ A_๔

รูปแบบกรอประโยค

ตัวเลขแทนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ประกอบด้วย ๕ หมายถึง ว.๕ , ๔ หมายถึง ว.๔, ๓ หมายถึง ว.๓ , ๒ หมายถึง ว.๒ , และ ๑ หมายถึง ว.๑ รูปแบบกรอประโยคมีดังนี้ คือ

- ก) ๕ ๓ ๕ ๑ (A_๒, A_๓) _____
๑. เขาวิ่งไล่ตีหมา	๖. ฉันไม่กล้ากินของ
๒. ฉันไม่กล้าเดินไป	๗. เขาให้ช่วยไปบอก
๓. เขาไม่ได้ไปนา	๘. ฉันไม่กล้าดูเลือด
๔. หมาวิ่งไล่กัดไก่	๙. หลานต้องให้กินผัก
๕. หลานต้องไปกวาน้ำ	๑๐. ฉันไม่ได้ไปวัด
- ข) _____ ไม่ได้, ไม่ใช่ ๑ (A_๒, A_๓) _____
๑. หลานไม่กล้าตีหมา	๖. น้ำไม่ได้กินหมาก
๒. อาไม่ให้ตีปู	๗. ชาวไม่ได้กินน้ำ
๓. คุณไม่ได้ดูวัว	๘. ลูกไม่ได้ไปเรียก
๔. ปู่ไม่ให้ไปก่อน	๙. เด็กไม่ได้โดนกัด
๕. พ่อไม่ได้ไปไร่	๑๐. ม้าไม่ให้ขี่นะ

- ก) ๘ ๑ (A_๒, A_๓) ----- ๒ (กข) ๓
๑. นองกุนนึ่งกับเพื่อน	๖. นองกินเนื้อกับข้าว
๒. นอยกินปลากับข้าว	๗. นำมาชวคกับมีด
๓. นำไปนากับป่า	๘. นองกึ่งเชือกกับสี
๔. นองเคินป่ากับพอ	๙. นอยกินเป็ดกับข้าว
๕. ชางกินนอยกับกล้วย	๑๐. นำไม้วัดกับเพื่อน

ผลที่ได้และข้อคิดเห็น

วิธีการที่ใช้ในการ เก็บข้อมูลนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีเล่าเรื่องกรณีให้ผู้ออกภาษาพอจะทราบว่าเป็นประโยชน์ของการจะให้ลูกคือประโยชน์อะไร วิธีการดังกล่าวนี้ไม่ได้ผลนักในการที่จะได้ประโยชน์ตรงตามในกรอบที่กำหนดไว้ และต้องใช้เวลามาก ดังนั้นในบางประโยชน์ผู้วิจัยจึงต้องใช้วิธีการพูดประโยชน์นั้นเองก่อน อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แล้วจึงเล่าเรื่องเสริมเป็นความเด็กนอยก่อนที่จะให้ผู้ออกภาษาพูดประโยชน์ดังกล่าว เพื่อป้องกันมิให้ผู้ออกภาษาพูดความผู้วิจัย

ผลที่ได้กับผู้วิจัยพบว่า ระบบเสียงของผู้ออกภาษาในแต่ละจุดออกมาในรูปแบบเดียวกันทั้งสิ้น โดยไม่ได้แสดงถึงลักษณะเฉพาะของภาษาในแต่ละจุด **เลย** ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะวิธีการดังกล่าวนี้กำหนดให้ผู้ออกภาษาพูดเฉพาะรูปแบบที่ต้องการเท่านั้น อันอาจมีลักษณะคล้ายกับเป็นการเรียนหนังสือ ภาษาที่ได้จึงคล้ายกับภาษาไทยมาตรฐานด้วย

ควยเหตุที่วิธีการนี้ประสบปัญหามากทั้งในกรณีวิธีการสัมภาษณ์ และผลที่ได้ ผู้วิจัยจึงคิดว่าที่จะกล่าวถึงผลวิจัยที่ได้จากกรอบประโยชน์ไว้ในการวิจัยครั้งนี้

ประวัติผู้เขียน

เรืออากาศตรี หิวง สอรัตน์ รัตนคิลก ณ ภูเก็ต เกิดเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ ที่อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ สำเร็จปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัย ศิลปากร เมื่อปีการศึกษา ๒๕๒๖ เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ที่ภาควิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา ๒๕๒๒ ปัจจุบันรับราชการ เป็นผู้อำนวยการกำลังพล กรมพลศึกษาทหารอากาศ กระทรวงกลาโหม

